

Työntekijöiden lähettämisen valvonta ja lähettämisesilmoitukset vuonna 2022

Raportti

Tiivistelmä

Työsuojeluviranomainen, eli aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet, valvoo Suomeen työntekijöitä lähettäviä ulkomaalaisia yrityksiä ja niiden tilaajia. Lisäksi työsuojeluviranomainen vastaanottaa lähettämistä koskevat ilmoitukset, jotka lähettävän yrityksen on tehtävä ennen työnteon aloittamista Suomessa. Tässä raportissa kuvataan valvontaa ja työsuojeluviranomaiselle tehtyjä ilmoituksia vuodelta 2022.

Vuonna 2022 tehtiin yhteensä 296 työntekijöiden lähettämiseen liittyvää tarkastusta. Lähettävälle työnantajille annettiin eniten toimintaohjeita ilmoitusvelvollisuudessa havaituista puutteista. Paljon puutteita havaittiin myös palkkauksessa, työaikakirjanpidossa sekä työsuhteen vähimmäisehdoissa. Lähetettyjen työntekijöiden palkkauksen ja työaikakirjanpidon puutteista annettiin toimintaohjeita paljon myös vuonna 2021.

Syrjinnän kieltoa valvottiin 80:llä lähettävään yritykseen kohdentuvalla tarkastuksella. Näistä 11 tarkastuksella havaittiin syrjinnän kiellon rikkomista ja työnantajalle annettiin toimintaohje tai kehotus. Tämä ei tarkoita sitä, että muissa tapauksissa syrjintää ei ole tapahtunut, sillä usein työsuhteen vähimmäisehtojen valvontaa ei voida tehdä muun muassa puutteellisten työaika-asiakirjojen vuoksi. Tarkastuksilla annettiin monesti velvoitteita myös puutteellisesta tai puuttuvasta työaikakirjanpidosta ja työvuoroluettelosta.

Työsuojeluviranomainen voi määrätä tietystä laiminlyönneistä lähettävälle yritykselle laiminlyöntimaksun. Vuonna 2022 laiminlyöntimaksua esitettiin/harkittiin 49 tapauksessa. Laiminlyöntimaksuja määrättiin 34 tapauksessa yhteensä 155 000 euron edestä. Kahdessa tapauksessa laiminlyöntimaksu jätettiin määräämättä. Osa prosesseista on vielä kesken. Eniten laiminlyöntimaksuja määrättiin ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä.

Lähettävän yrityksen tulee tehdä työsuojeluviranomaiselle ilmoitus työntekijöiden lähettamisestä Suomeen. Vuonna 2022 työsuojeluviranomainen vastaanotti yli 18 300 ilmoitusta 49 eri maasta. Ilmoitusten määrä kasvoi huomattavasti edellisestä vuodesta. Kolme suurinta lähtömaata olivat Viro, Saksa ja Liettua.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue toimii lähetettyjen työntekijöiden yhteysviranomaisena Suomessa. Yhteysviranomainen vastasi vuonna 2022 asiakkaille 481 kertaa. Useimmat yhteydenotot liittyivät lain soveltamisalaan, ilmoitusvelvollisuuteen ja lähettävän yrityksen velvollisuuksiin. Myös kolmansien maiden kansalaisten oikeus työskennellä lähetettynä työntekijänä Suomessa nousi kysymyksissä usein esille. EU:n tieliikenteen liikkuvuuspaketti toi uusia velvollisuuksia lähetettyjen lakiin, mikä lisäsi kuljetusalan lähettämiseen liittyviä kysymyksiä.

Raportin nimi: Työntekijöiden lähettämisen valvonta ja lähettämislamitukset vuonna 2022

Julkaisija: Työsuojeluhallinto 2023

Työsuojeluhallinnon julkaisuja 4fin/2023

ISBN: 978-952-479-366-7

ISSN: 2737-0879

Sisällys

Tiivistelmä.....	2
1. Työsuojeluviranomainen valvoo	4
2. Viranomaisaloitteinen valvonta	6
2.1 Lähettävien yritysten laaja valvonta	7
2.2 Lähettävien yritysten suppea valvonta	10
2.3 Lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonta	12
2.4 Lähettävien yritysten tilaajien valvonta.....	13
2.5 Tarkastusten kohdentuminen toimialoittain.....	15
3. Laiminlyöntimaksut	16
3.1 Laiminlyöntimaksun perusteet.....	17
3.2 Laiminlyöntimaksujen määrä	18
4. Työntekijöiden lähettämisestä ilmoittaminen	19
4.1 Ensimmäiset ja täydennysilmoitukset.....	19
4.2 Lähettävän yrityksen kotimaa.....	20
4.3 Ilmoitetut työskentelyn toimialat	21
4.4 Ilmoitukset lähettämisen keston pidentämisestä	22
4.5 Ilmoitetut työntekijämäärät vastuualueittain.....	22
4.6 Ilmoitetut työntekijämäärät maakunnittain	23
5. Yhteysviranomainen.....	24
 Liite: Valvontatietoa alueittain.....	 25

1. Työsuojeluviranomainen valvoo

Työsuojeluviranomaisen tehtävänä on valvoa työntekijöiden lähettamisestä annetun lain (447/2016) noudattamista ja määrätä laiminlyöntimaksu hallinnollisena seuraamuksena laissa määritellyistä laiminlyönneistä.

Työsuojeluviranomainen vastaanottaa myös lähettämistä koskevat ennakoilmoitukset lukuun ottamatta tieliikenteen alihankintaa koskevia ilmoituksia, jotka tehdään maantieliikenteen työntekijän lähettämislmoituksia varten rakennetussa Euroopan komission portaalissa.

Työntekijöiden lähettämiseen liittyvä valvonta kohdistuu

- lähettäviin yrityksiin
- tilaajiin, jotka ovat sopimussuhteessa lähettävään yritykseen
- tarvittaessa pääurakoitsijaan tai rakennuttajaan, jos lähetetty työntekijä pyytää selvittämään palkkaukseensa liittyvää epäselvyyttä.

Työsuojeluviranomainen arvioi valvonnassaan, onko kyseessä työntekijöiden lähettamisestä annetun lain mukainen lähettämistilanne ja soveltuuko työntekijöiden lähettamisestä annettu laki.

Työntekijöiden lähettämiseen liittyvää valvontaa tehdään pääsääntöisesti viranomaisaloitteisesti. Vuonna 2022 tehtiin yhteensä 296 lähettämiseen liittyvää tarkastusta.

Valvontatoimenpiteet määräytyvät valvontalain (laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 44/2006) mukaisesti. Hallinnollisista seuraamuksista eli käytännössä laiminlyöntimaksusta on säädetty työntekijöiden lähettamisestä annetussa laissa.

Tässä raportissa kuvataan työntekijöiden lähettämiseen liittyvää valvontaa työsuojeluviranomaisessa vuonna 2022. Raportissa kuvataan valvonnan lukuja ja valvontahavaintoja. Lisäksi kuvataan lähettämisen ilmiötä lähettämisen ennakoilmoitusten perusteella.

Valvontaa tehtiin vuonna 2022 seuraavissa valtakunnallisesti sovituisissa hankkeissa:

- Lähettävien yritysten laaja valvonta (työehdot)
- Lähettävien yritysten suppea valvonta
- Lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonta
- Lähettävien yritysten tilaajien valvonta.

Raportti perustuu työsuojelun vastuualueiden toteutuneeseen valvontaan. Luvut perustuvat tammikuussa 2023 otettuihin raportteihin ajalta 1.1.–31.12.2022. Tarkastustoimintaa kuvaavissa kuvioissa ja taulukoissa on mukana vertailu vuoteen 2021.

Lähettävien yritysten valvonta on osa työsuojeluviranomaisen ulkomaalaisvalvontaa. Valtakunnallisessa hankesuunnitelmassa ei asetettu edellä mainituille hankkeille määrätavoitteita, vaan kukin työsuojelun vastuualue mitoitti lähettämiseen liittyvän valvonnan oman alueensa ulkomaalaisvalvonnan resurssien mukaisesti.

Valvonnan tuloksista on nähtävissä, että lähettämislmoitusten tekemisessä havaitaan edelleen paljon puutteita. Toimintaohjeita annettiin eniten nimenomaan ilmoitukseen liittyvistä puutteista. Myös laiminlyöntimaksuja määrättiin eniten ilmoitusvelvollisuutta koskevista laiminlyönneistä. Tätä selittää osin se, että valvontakohteita valitaan myös ilmoitusten kautta. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan ole uusi velvollisuus lähettävälle yritykselle, joten on huomionarvoista, että korjattavaa löytyy edelleen paljon.

Lähettämistä koskevan lain noudattamiseen pyritään vaikuttamaan valvonnan ja asiakaskysymyksiin vastaamisen lisäksi myös muilla keinoilla. Esimerkiksi kesäkuussa 2022 yhteysviranomaisen järjesti lähetetyille työntekijöille verkkoseminaarin *Posted workers and terms of employment in Finland*, joka sai erittäin hyvää palautetta. Sen talenne ja materiaali ovat edelleen käytettävissä ja ne löytyvät sivulta www.tyosuojelu.fi/live16.

Vuonna 2022 työntekijöiden lähettämisestä annettuun lakiin tuli muutoksia, jotka koskivat maantieliikenteen alihankintatilanteita. Muutokset lisäsivät neuvonnan tarvetta.

Aluehallintovirastojen viisi työsuojelun vastuualuetta:

- 1 | Pohjois-Suomi**
(Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi)
- 2 | Länsi- ja Sisä-Suomi**
(Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa)
- 3 | Itä-Suomi**
(Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala)
- 4 | Lounais-Suomi**
(Satakunta, Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa)
- 5 | Etelä-Suomi**
(Uusimaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala)

2. Viranomaisaloitteinen valvonta

Työntekijöiden lähettämiseen liittyvää valvontaa tehtiin vuonna 2022 lähes 300 tarkastuksella. Eniten tarkastuksia tehtiin lähettävien yritysten tilaajia koskevassa valvontahankkeessa (180 tarkastusta) ja toiseksi eniten lähettävien yritysten laajaa valvontaa koskevassa valvontahankkeessa (89 tarkastusta). Lähettävien yritysten suppeaa valvontaa tehtiin 20 tarkastuksella. Pelkkää ilmoitusvelvollisuutta koskevaa valvontaa tehtiin seitsemällä tarkastuksella.

Viranomaisaloitteinen valvonta perustui vuonna 2022 neljään valtakunnalliseen hankkeeseen. Lähettäviä yrityksiä valvottiin pääasiassa niin sanotulla laajalla hankkeella, jossa tarkastetaan lähetettyjen työntekijöiden työsuhteen vähimmäisehtojen toteutuminen. Laaja valvonta käsittää seuraavat valvottavat asiat:

- lähettävän yrityksen lähettämiseen liittyvät erityiset velvollisuudet: ilmoitusvelvollisuus, edustajan asettaminen ja tietojen saatavilla pitäminen lähettämisen aikana
- lähetettyjen työntekijöiden työsuhteen vähimmäisehtojen toteutuminen: työsuhteen ehdot, palkkaus ja työaikakirjanpito
- tapaturmavakuuttaminen
- työterveyshuollon järjestäminen.

Työntekijöiden lähettämiseen liittyvää valvontaa tehdään pääsääntöisesti viranomaisaloitteisesti.

Lähettävän yrityksen suppeassa valvonnassa valvottiin pelkästään niitä lähettävän yrityksen erityisiä velvollisuuksia, joista voidaan määrätä laiminlyöntimaksu:

- ilmoitusvelvollisuus
- edustajan asettaminen
- tietojen saatavilla pitäminen lähettämisen aikana.

Pelkkää ilmoitusvelvollisuutta valvottiin lähinnä sellaisissa poikkeavissa tilanteissa, joissa lähettävää yritystä ei ole tavoitettu tarkastuksen suorittamiseksi tai yrityksistä huolimatta tarkastusta varten ei saada kaikkia tietoja.

Lähettävän yrityksen tilaajan kohdalla valvottiin, että tilaaja on huolehtinut tiedottaa lähettävää yritystä ilmoitusvelvollisuudesta ja edustajan asettamisesta. Huolehtimisvelvollisuus käsittää tiedon antamisen edellä mainituista velvoitteista, mutta tilaajan ei tarvitse varmistaa, että ilmoitus on tehty ja edustaja on asetettu.

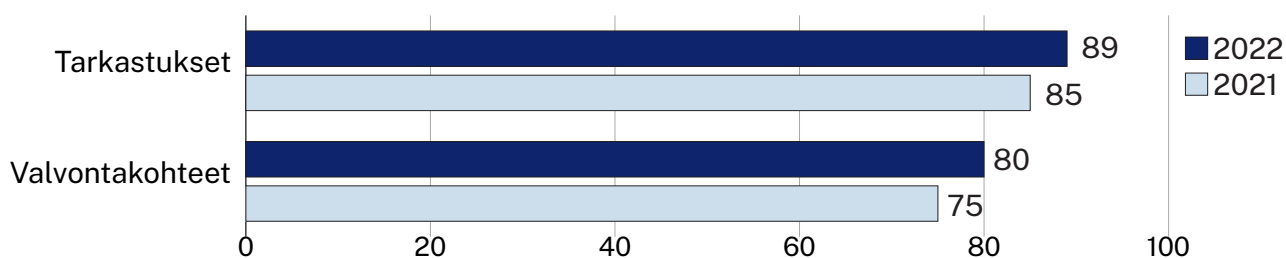
2.1 Lähettävien yritysten laaja valvonta

Vuonna 2022 lähettävien yritysten laajaa valvontaa tehtiin 89 tarkastuksella. Laajassa valvonnassa tarkastetaan myös työsuhteen vähimmäisehtojen toteutuminen. Valvontakohteiden määrä on pienempi kuin tarkastusmäärä, koska tarkastuksia tehtiin valvontakohteisiin, joissa työskentelee useita työnantajia (rakennustyömaat, telakateollisuus). Tarkastusmäärät nousivat hieman edellisvuodesta.

Tarkastuksista 69 prosenttia kohdentui Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen aluehallintovirastojen alueille. Tämä vastaa työntekijöiden lähettämisen ennakoilmoitusten jakautumista vastuualueiden kesken: 60 prosenttia ilmoituksista koski työskentelyä näillä alueilla.

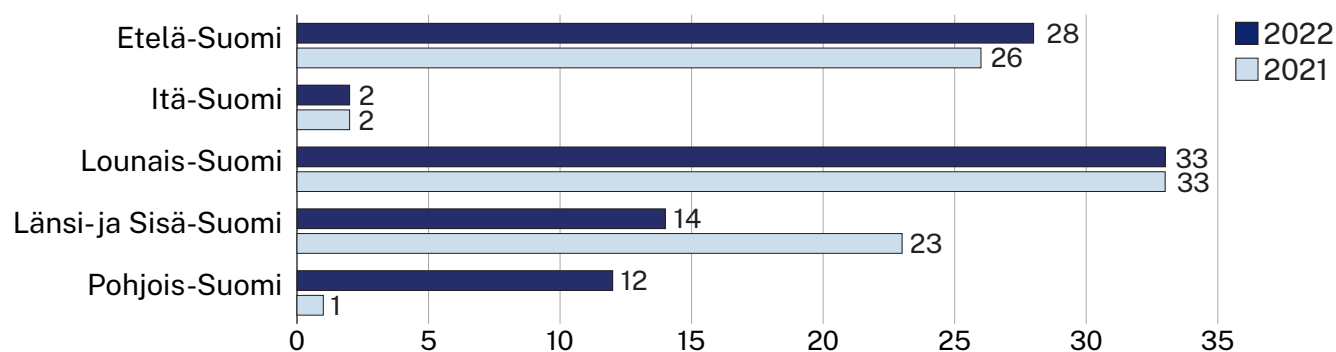
Tarkastuksista 69 prosenttia kohdentui Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen aluehallintovirastojen alueille. Tämä vastaa työntekijöiden lähettämisen ennakoilmoitusten jakautumista vastuualueiden kesken: 60 prosenttia ilmoituksista koski työskentelyä näillä alueilla.

Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä lähettävien yritysten laajassa valvonnassa (kpl)

Kuvio 1. Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä Suomessa vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten laajassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Tarkastusten määrä lähettävien yritysten laajassa valvonnassa (kpl)

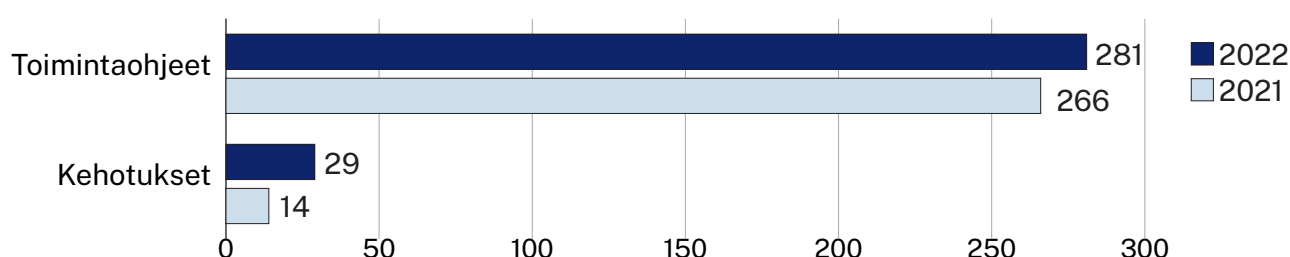

Kuvio 2. Tarkastusten määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten laajassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

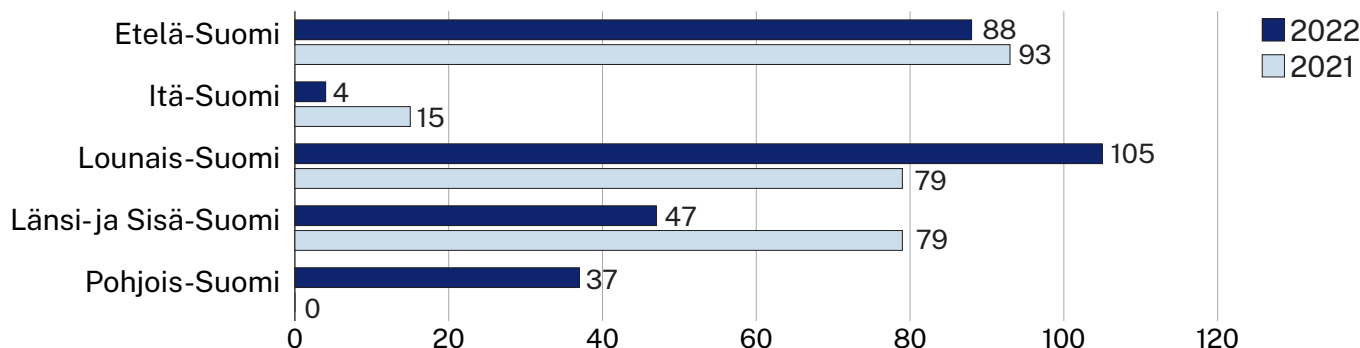
Annettujen velvoitteiden määrä vaihtelee vuosittain vain vähän. Pohjois-Suomessa annettujen toimintaohjeiden ja kehotusten määrä nousi, sillä tarkastusmäärät kasvoivat vuodesta 2021. Lounais-Suomen osalta toimintaohjeiden kasvun arvioidaan johtuvan siitä, että työmarkkinoilla on huomattavasti uusia lähettäviä yrityksiä, joille lähettävän yrityksen velvoitteet eivät ole tuttuja.

Vakavammista puutteista työsuojelutarkastaja antaa toimintaohjeen sijasta kehotuksen määräajalla. Kehotusten käyttö lähettävien yritysten osalta poikkeaa tavanomaisesta valvonnasta, koska lähettämisen kesto vaikuttaa kehotuksen antamiseen. Jos lähettämisen kesto on lyhytaikainen, ei kehotusta kannata antaa, koska jälkivalvontaa ei voida suorittaa. Tämän vuoksi toimintaohjeita annetaan suhteessa enemmän.

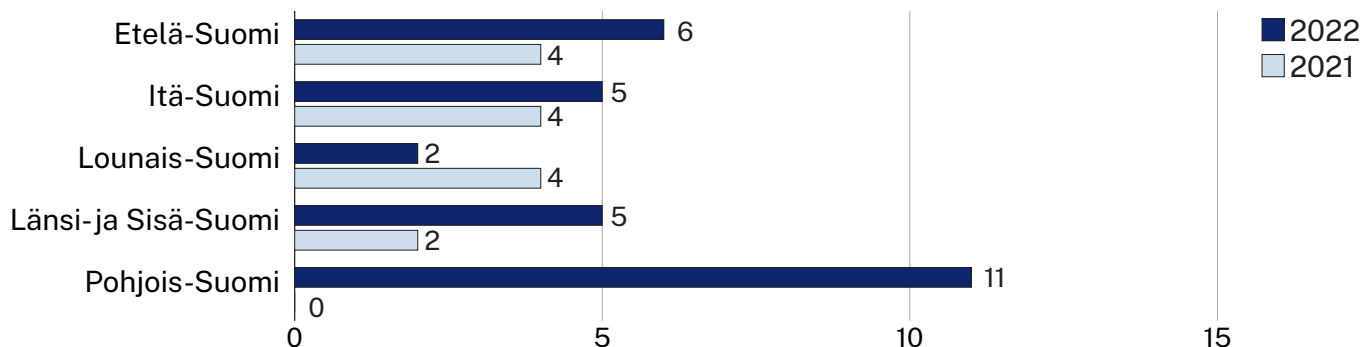
Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä lähettävien yritysten laajassa valvonnassa (kpl)

Toimintaohjeet (kpl)

Kehotukset (kpl)

Kuvio 3. Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten laajassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

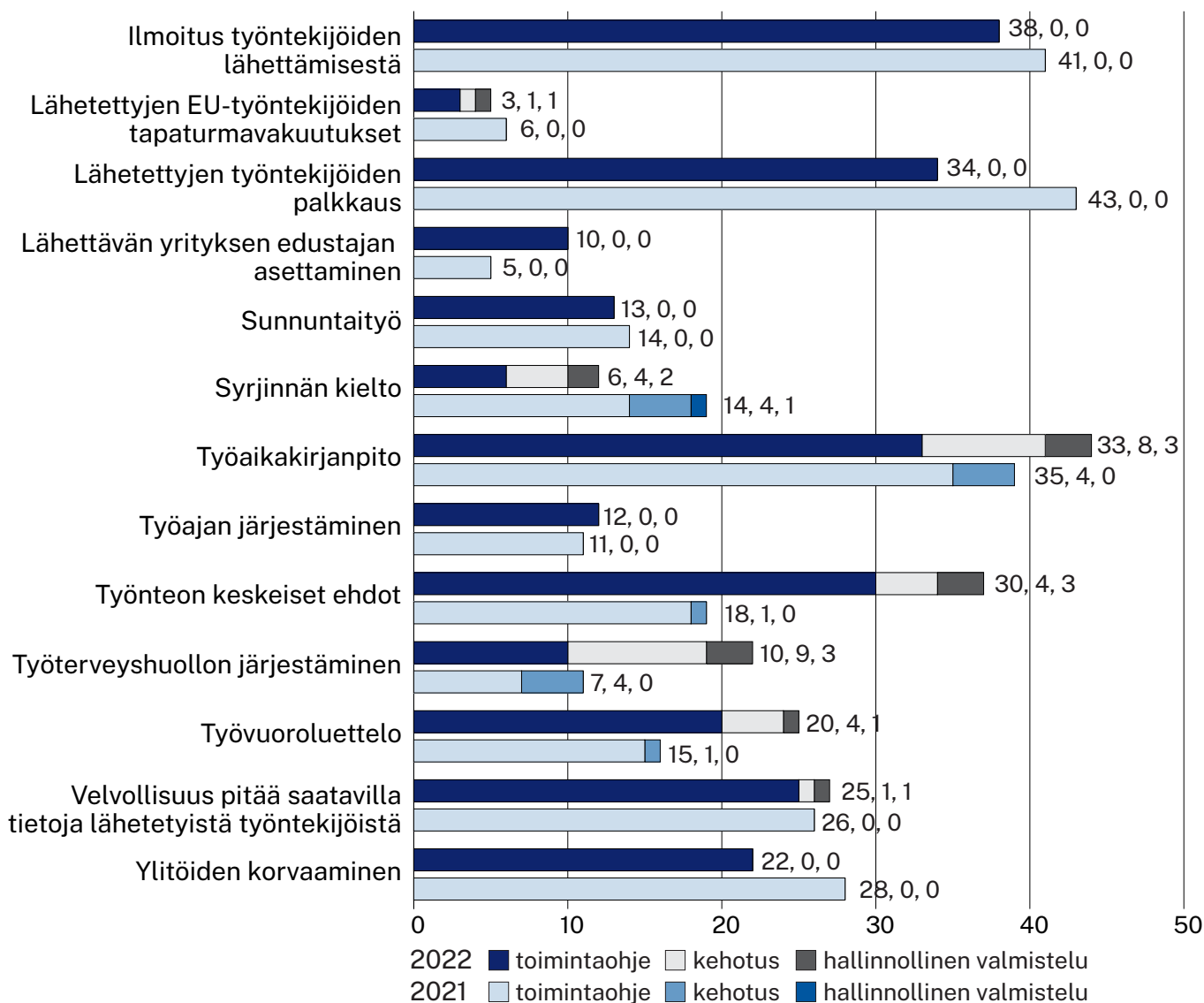
Lähettäville yrityksille annettiin yhteensä 256 toimintaohjetta ja 31 kehotusta niistä asioista, jotka olivat hankkeessa tarkastettavien asioiden listalla. Kehotuksista 14 siirtyi myös hallinnolliseen valmisteluun velvoittavaa päätöstä varten. Lisäksi annettiin 25 toimintaohjetta ja 2 kehotusta muista työsuojeluviranomaisen valvomista asioista. Vuoteen 2021 verrattuna toimintaohjeiden määrä laski hieman, mutta kehotusten ja hallinnolliseen valmisteluun siirtyneiden asioiden määrät nousivat.

Toimintaohjeita annettiin eniten ilmoituksesta

työntekijöiden lähettamisestä, lähetettyjen työntekijöiden palkkauksesta, työaikakirjanpidosta ja työnteon keskeisistä ehdoista. Kehotuksia annettiin eniten työaikakirjanpidosta ja työterveyshuollon järjestämisestä.

Jatkossakin valvonnassa tulee kiinnittää huomiota niin sanotun peruspalkan lisäksi työehtosopimuksissa määriteltyihin palkkauksen osatekijöihin sekä työaikaan liittyviin korvauksiin, kuten ylityökorvauksiin. Oikein pidetty työaikakirjanpito turvaa työntekijän vähimmäisehtojen toteutumista.

Toimintaohjeet, kehotukset ja hallinnolliseen valmisteluun siirretyt asiat lähettävien yritysten laajassa valvonnassa (kpl)

Kuvio 4. Eri asioista annettujen toimintaohjeiden ja kehotusten sekä hallinnolliseen valmisteluun siirrettyjen asioiden määrä vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten laajassa valvonnassa.

Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

2.2 Lähettävien yritysten suppea valvonta

Vuonna 2022 lähettävien yritysten suppeaa valvontaa tehtiin 20 tarkastuksella. Suppeaa valvontaa kohdennetaan sellaisiin lähettävän yrityksen velvoitteisiin, joista voidaan määrätä laiminlyöntimaksu.

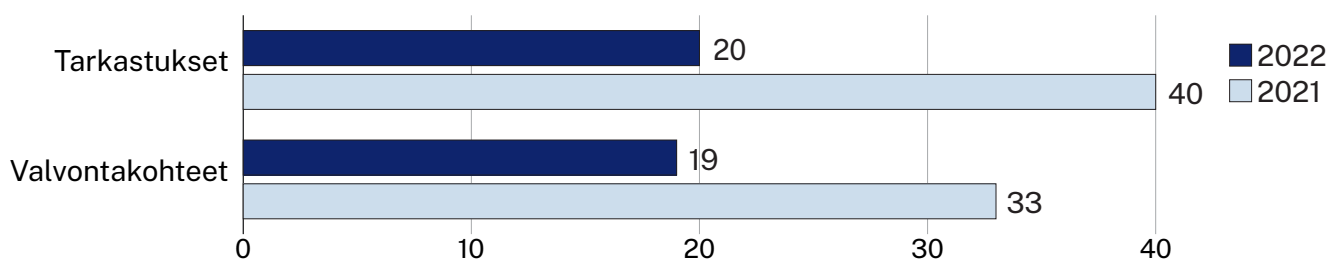
Suppean valvonnan tarkastuksista 55 prosenttia tehtiin Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella. Koska lähettämisen valvonnan alahankkeille ei asetettu hankeryhmässä määrätavoitteita ja vastuualueet kohdensivat tarkastuksia omien resurssiensa mukaan, osa vastuualueista ei tehnyt suppean hankkeen tarkastuksia.

Annettujen velvoitteiden määrät ovat suoraan verrannollisia tarkastusmääriin. Vuonna 2022 suppean valvonnan tarkastuksia tehtiin vähemmän kuin vuonna 2021, joten myös velvoitteita annettiin vähemmän.

Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä lähettävälle yrityksille seuraavissa tilanteissa:

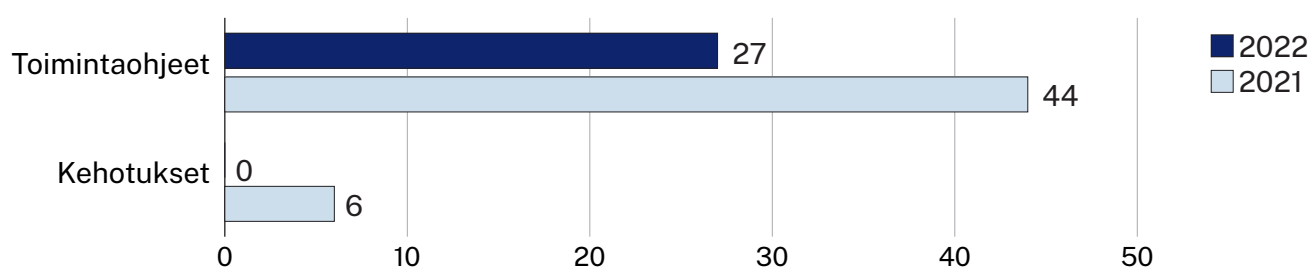
- Ilmoitusvelvollisuutta on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantaja ei tee ilmoitusta.
- Edustajan asettamisvelvollisuutta on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantajalla ei ole edustajaa Suomessa.
- Tietojen saatavilla pitämistä on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantajalla ei ole kaikkia asiakirjoja, joita laki edellyttää.
- Tietojen antamista työsuojeluviranomaiselle on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantaja ei toimita tarkastuksen yhteydessä asiakirjoja työsuojeluviranomaiselle.

Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa (kpl)

Kuvio 5. Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä Suomessa vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa (kpl)

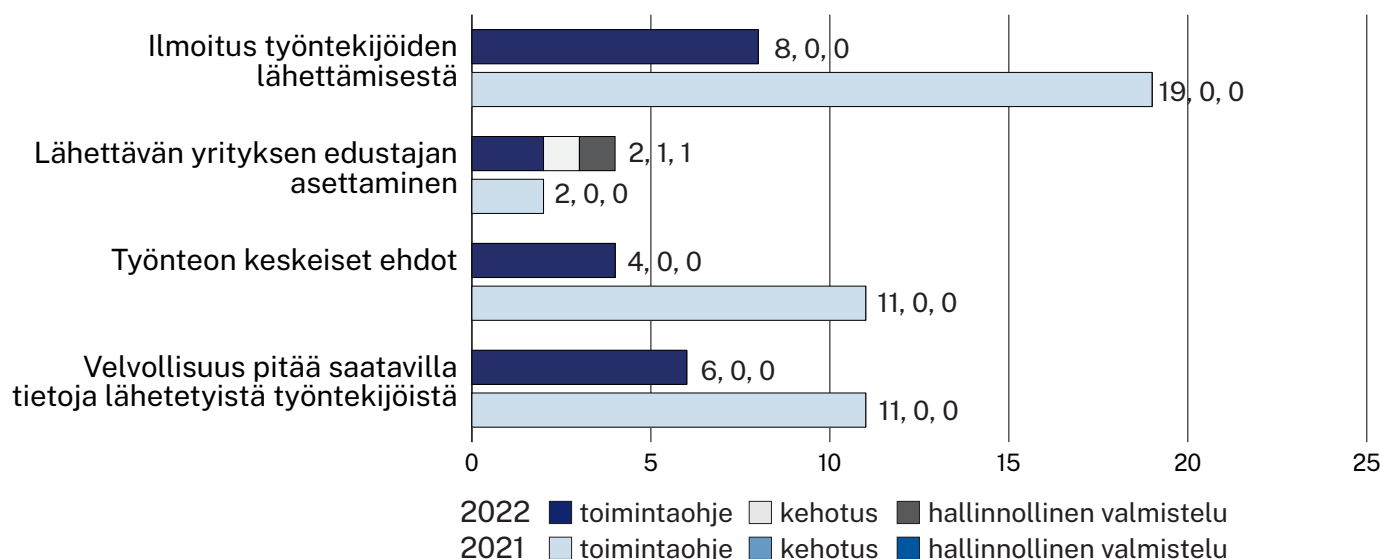

Kuvio 6. Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Suppeassa valvonnassa lähettäville yrityksille annettiin eniten toimintaohjeita ilmoituksesta työntekijöiden lähettämisestä ja velvollisuudesta

pitää saatavilla tietoja lähetetyistä työntekijöistä. Yksi kehoitus annettiin edustajan asettamisesta ja yksi asia eteni hallinnolliseen valmisteluun.

Toimintaohjeet, kehotukset ja hallinnolliseen valmisteluun siirretyt asiat lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa (kpl)

Kuvio 7. Eri asioista annettujen toimintaohjeiden ja kehotusten sekä hallinnolliseen valmisteluun siirrettyjen asioiden määrä Suomessa vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa.

Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

2.3 Lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonta

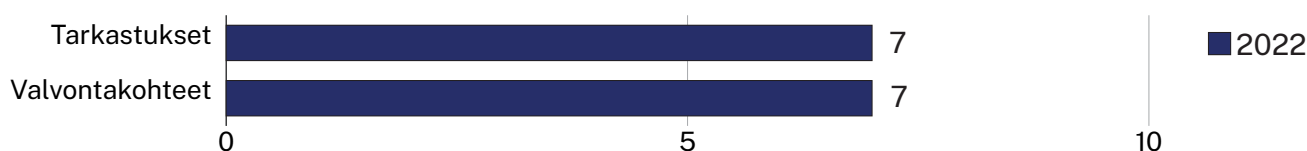
Pelkästään lähettävän yrityksen ilmoitusvelvollisuuteen kohdistuvaa valvontaa tehtiin seitsemällä tarkastuksella. Vertailua vuoteen 2021 ei ole, koska tuolloin hanke ei ollut valtakunnallinen.

Ilmoitusvelvollisuutta koskevia tarkastuksia ei tehty kaikilla vastuualueilla. Jakauma on tasainen hanketta tehneiden vastuualueiden kesken.

Pelkästään ilmoitusvelvollisuuteen kohdistuvaa valvontaa tehtiin tilanteissa, joissa lähettävää yritystä ei voitu tarkastaa laajalla asialistalla esimerkiksi tietojen toimittamisen laiminlyönnin vuoksi.

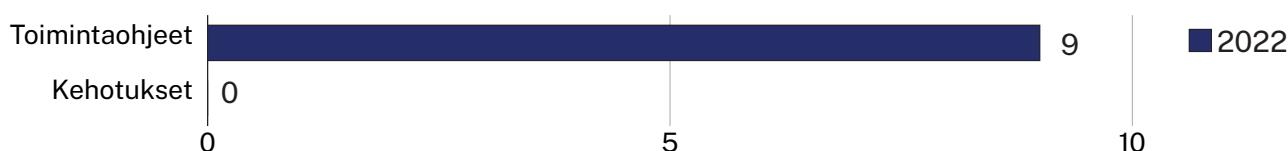
Lähettävän yrityksen ilmoitusvelvollisuuden osalta jokaisella tarkastuksella annettiin toimintaohje siitä, että ilmoitusvelvollisuus oli laiminlyöty joko kokonaan tai osittain. Toimintaohjeita annettiin ilmoitusvelvollisuudesta 7 ja muista asioista 2. Kehotuksia ei annettu, eikä yhtään tapausta viety hallinnolliseen valmisteluun.

Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa (kpl)

Kuvio 8. Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä Suomessa vuonna 2022 lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa (kpl)

Kuvio 9. Toimintaohjeiden ja kehotusten määrä vuonna 2022 lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

2.4 Lähettävien yritysten tilaajien valvonta

Vuonna 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvontaa tehtiin 180 tarkastuksella. Tilaajan velvoitteita voitiin tarkastaa muiden työsuojelutarkastusten yhteydessä, kun oli selvinnyt, että tarkastettava yritys toimii myös lähettävän yrityksen tilaajana.

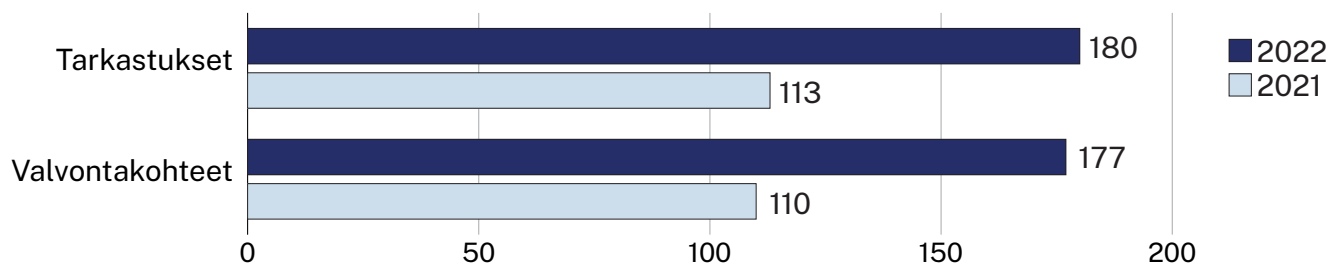
Tilaajiin kohdentuneista tarkastuksista 86 prosenttia tehtiin Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen aluehallintovirastojen alueilla. Etelä-Suomen osalta määrää selittää se, että tilaajan velvollisuuksia valvotaan usein rakennustyömaatarkastusten yhteydessä, joita tehdään Etelä-Suomessa paljon. Lounais-Suomen alueella tarkastuksia kohdennettiin tarkoituksella tilaajiin, koska tilaajien toimilla on vaikutusta siihen, että lähettävät yritykset saavat ilmoitusvelvollisuudesta ja

Lähettävien yritysten tilaajiin kohdentunut valvonta melkein kaksinkertaistui vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

edustajan asettamisesta tiedon ennen työnteon aloittamista.

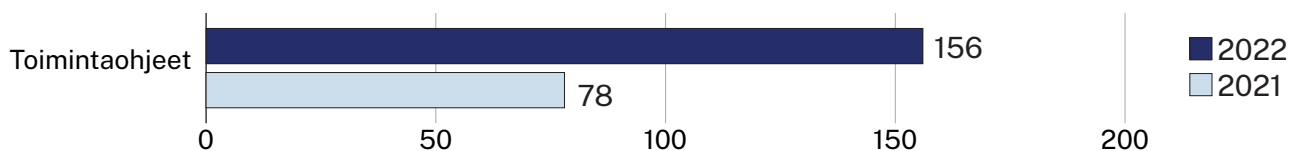
Annettujen velvoitteiden määrät ovat suoraan verrannollisia tarkastusmääriin. Vuonna 2022 tilaajiin kohdentuneita tarkastuksia tehtiin enemmän kuin vuonna 2021, joten myös velvoitteiden määrä kasvoi. Valvontalain säädösten mukaan kehoituksia ei ole mahdollista antaa hankkeen asialistalla olevista valvottavista asioista.

Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa (kpl)

Kuvio 10. Tarkastusten ja valvontakohteiden määrä Suomessa vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Toimintaohjeiden määrä lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa (kpl)

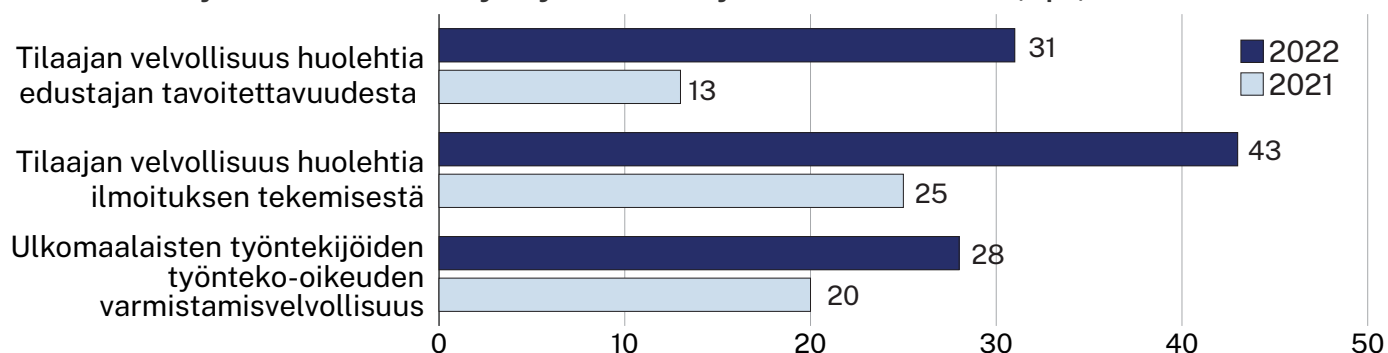

Kuvio 11. Toimintaohjeiden määrä vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Tarkastuksilla tilaajille annettiin yhteensä 102 toimintaohjetta hankkeen asialistalla olleista asioista. Eniten toimintaohjeita annettiin tilaajan velvollisuudesta huolehtia ilmoituksen teke-

misestä. Kehotuksia ei annettu, eikä yhtään tapausta viety hallinnolliseen valmisteluun. Tilaajiin kohdistuva valvonta melkein kaksinkertaistui vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Toimintaohjeet lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa (kpl)

Kuvio 12. Eri asioista annettujen toimintaohjeiden määrä vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

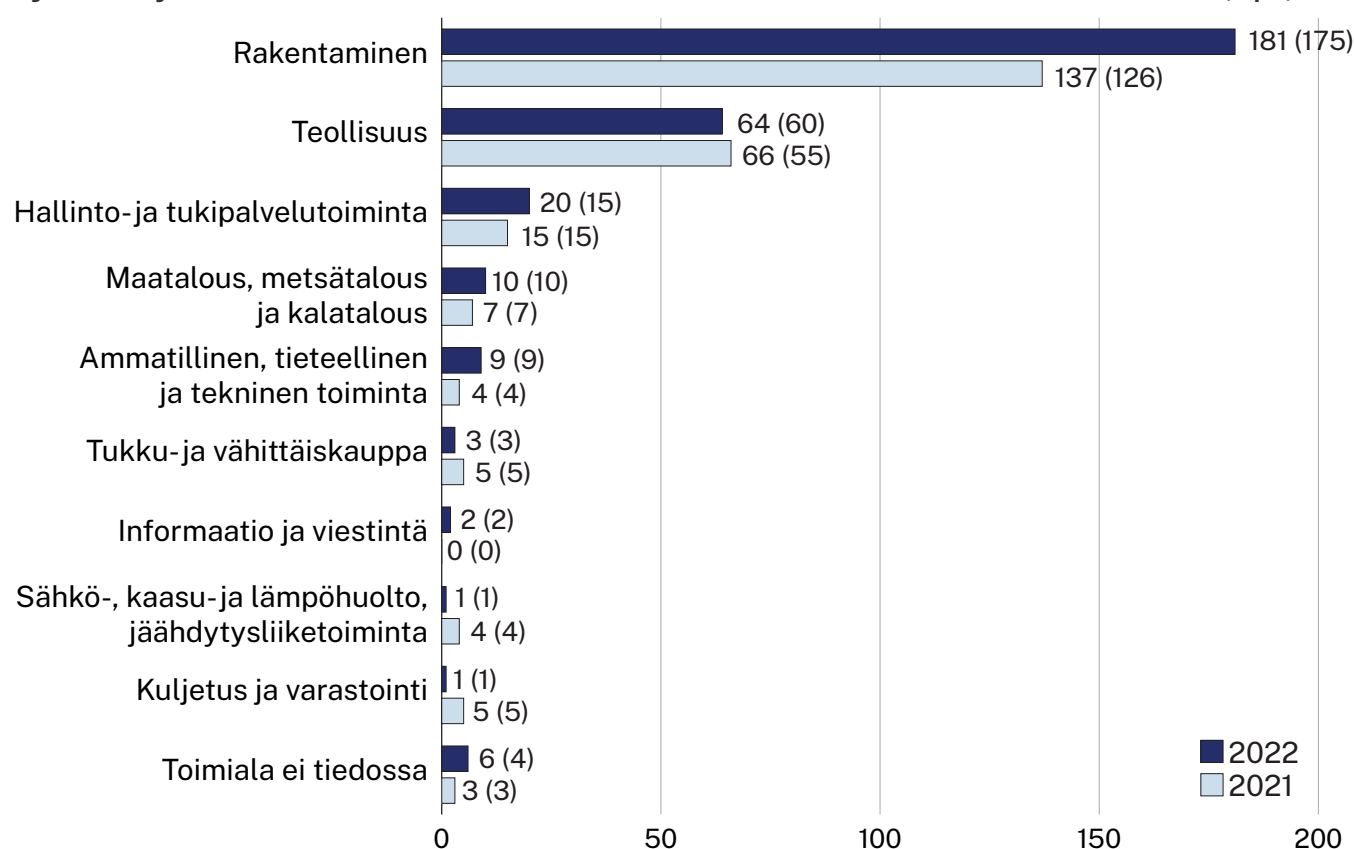
2.5 Tarkastusten kohdentuminen toimialoittain

Toimialajakaumaa koskevassa yhteenvedossa on otettu huomioon kaikki valtakunnalliset lähettämisen valvontaa koskevat hankkeet. Tarkastusten kohdentuminen eri toimialoille vastasi yritysten tekemien lähettämisilmoitusten toimialajakaumaa. Rakentamisen ja teollisuuden pää-

luokkiin tehtiin eniten ilmoituksia lähettämisestä. Samoihin toimialaluokkiin kohdennettiin myös suurin osa tarkastuksista.

Tarkastuksia kohdennettiin rakentamiseen vuonna 2022 enemmän kuin vuonna 2021, mikä selittyy muun muassa koronapandemian lieventymisellä. Muutoin toimialajakautumisessa ei tapahtunut suuria muutoksia.

Työntekijän lähettämistä koskevien tarkastusten määrät toimialoittain (kpl)

Kuvio 13. Työntekijän lähettämistä koskevien tarkastusten määrät toimialoittain Suomessa vuosina 2021 ja 2022. Valvontakohteiden määrä suluissa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

3. Laiminlyöntimaksut

Laiminlyöntimaksu on hallinnollinen sanktio, joka voidaan määrätä tarkastuksen seurauksena havaituista laissa määritellyistä laiminlyönneistä. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä lähetyistä työntekijöistä annetun lain rikkomisesta joko lähettävälle yritykselle tai tilaajalle. Lisäksi rakennusalan työssä laiminlyöntimaksu voidaan määrätä tietyissä tapauksissa myös rakennuttajalle tai päätoteuttajalle.

Tässä luvussa kerrotaan sekä vuonna 2022 tehdyistä tarkastuksista, joissa laiminlyöntimaksua on esitetty määrättäväksi, että työsuojelun vastuualueiden vuoden aikana määräämistä maksuista.

Tarkastaja voi tehdä työsuojeluviranomaiselle esityksen laiminlyöntimaksun määräämisestä yritykselle. Asianosaista yritystä kuullaan hallintolain mukaisesti, ennen kuin työsuojeluviranomainen tekee maksun määräämistä koskevan päätöksen. Tämä prosessi on monien viime vuonna tehtyjen tarkastusten osalta vielä kesken. Tämän vuoksi raportissa on erikseen määrät tarkastuksista, joissa on esitetty laiminlyöntimaksua, sekä määrät laiminlyöntimaksupäätöksistä. Laiminlyöntipäätösten määrät kerrotaan luvussa 3.2. Maksujen perinnästä huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Tarkastusten tuloksena esitettiin laiminlyöntimaksua yhteensä 49 tapauksessa. Määrä kasvoi hieman vuodesta 2021.

Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä seuraavissa tilanteissa:

- Ilmoitusvelvollisuutta on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantaja ei tee ilmoitusta.
- Edustajan asettamisvelvollisuutta on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantajalla ei ole edustajaa Suomessa.
- Tietojen saatavilla pitämistä on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantajalla ei ole kaikkia asiakirjoja, joita laki edellyttää.
- Tietojen antamista työsuojeluviranomaiselle on laiminlyöty. Laiminlyönti on esimerkiksi se, että työnantaja ei toimita tarkastuksen yhteydessä asiakirjoja työsuojeluviranomaiselle.

Laiminlyöntimaksun harkinta

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	11	15
Itä-Suomi	2	1
Lounais-Suomi	26	23
Länsi- ja Sisä-Suomi	6	8
Pohjois-Suomi	0	2
Yhteensä	45	49

Taulukko 1. Niiden tarkastusten määrä, joiden tuloksena on esitetty laiminlyöntimaksun määräämistä vuosina 2021 ja 2022. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

3.1 Laiminlyöntimaksun perusteet

Työntekijöiden lähettamisestä annetussa laissa määritellään tietyt laiminlyönnit, joista voidaan määrätä laiminlyöntimaksu. Tarkastushavaintojen perusteella maksun määräämistä esitettiin vuonna 2022 viiden eri asian laiminlyönnin perusteella. Laiminlyöntimaksun määräämistä lähettävälle työnantajalle esitettiin vuoden aikana neljällä eri perusteella: ilmoitusvelvollisuuden, edustajan asettamisen tai tietojen saatavilla pitämisen laiminlyönnistä tai siitä, ettei tietoja annettu lähettämisen päätyttyä työsuojeluviranomaiselle. Työn tilaajalle maksun määräämistä esitettiin sillä perusteella, ettei tilaaja ollut huolehtinut lähettävän yrityksen edustajan tavoitettavuuden selvittämisestä.

Yleisin syy laiminlyöntimaksun harkinnalle oli työntekijöiden ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti. Tällä perusteella laiminlyöntimaksua harkittiin 40 tapauksessa, mikä oli yli puolet kaikista laiminlyönneistä. Näillä tarkastuksilla havaittiin, ettei ilmoitusta lähettamisestä ollut tehty tai ilmoitus oli ollut puutteellinen.

Tietojen ja selvitysten saatavilla pitämisen laiminlyönti johti maksun harkintaan 15 tarkastuksella. Tämä tarkoittaa sitä, että muun muassa tietoja lähetettyjen työntekijöiden työajoista ja palkoista ei pidetty saatavilla lähettämisen aikana.

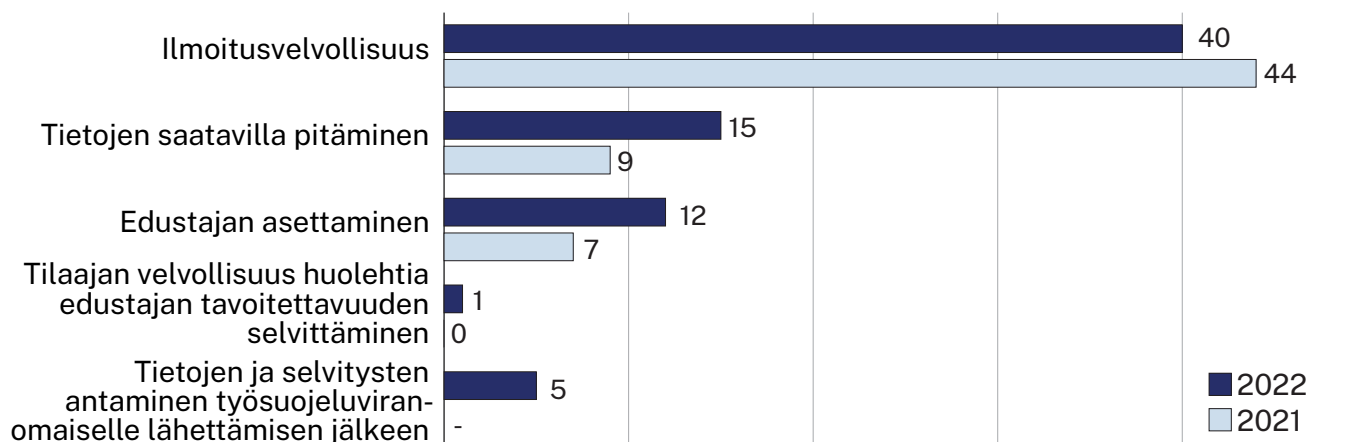
Lähettävän yrityksen edustajan asettamista laiminlyötiin 12 tapauksessa. Tämä tarkoittaa sitä, että lain tarkoittamaa edustajaa ei ollut lähettämisen aikana Suomessa.

Havainnot olivat näiden kolmen asian osalta hyvin samanlaisia kuin vuonna 2021.

Vuonna 2022 esitettiin laiminlyöntimaksua myös kahdella uudella perusteella aiempiin vuosiin verrattuna. Viidessä tarkastuksessa havaittiin, että pyydettyjä tietoja lähetettyjen työntekijöiden työskentelystä ei annettu työsuojeluviranomaiselle lähettämisen jälkeen. Asiasta on voitu määrätä laiminlyöntimaksu vasta helmikuusta 2022 alkaen, jolloin astui voimaan työntekijöiden lähettamisestä annetun lain muutos. Tietojen toimittamisen laiminlyönti ei aikaisemmin ollut laiminlyöntimaksulla sanktioitu, minkä vuoksi vertailutietoa vuoteen 2021 ei ole.

Yhdessä tarkastuksessa todettiin lisäksi tilaajan laiminlyöneen velvollisuuttaan selvittää, miten lähettävän yrityksen edustaja tavoitetaan.

Laiminlyöntimaksun harkinnan perusteena olleet asiat lähettävien yritysten valvonnassa (kpl)

Kuvio 14. Laiminlyöntiharkinnan perustana olleet asiat vuosina 2021 ja 2022.

Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

3.2 Laiminlyöntimaksujen määrä

Työsuojelun vastuualueilla tehtiin vuonna 2022 yhteensä 34 päätöstä laiminlyöntimaksun määräämisestä. Laiminlyöntimaksujen suuruus oli yhteensä 155 000 euroa. Lisäksi tehtiin kaksi päätöstä, joissa laiminlyöntimaksu jätettiin määräämättä. Taulukossa on esitetty sekä lukumäärät että euromäärät kaikkien työsuojelun vastuualueiden vuonna 2022 tekemistä päätöksistä, joilla määrättiin laiminlyöntimaksu lähetetyistä työntekijöistä annetun lain laiminlyönnistä.

On syytä huomioida, että päätökset laiminlyöntimaksuista voivat raportoitua eri vuodelle kuin tarkastus. Kokonaismäärässä ei ole suurta muutosta vuonna 2021 tehtyyn 35 laiminlyöntimaksupäätökseen, joilla määrättiin maksettavaksi yhteensä 173 000 euroa.

Lähes 60 prosenttia laiminlyöntimaksupäätöksistä tehtiin Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella. Lounais-Suomen osuus lähettämisen laajoista tarkastuksista oli 37 prosenttia ja lähettämisen suppeista tarkastuksista 55 prosenttia.

Laiminlyöntimaksupäätösten määrä (kpl)		
Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	8	8
Itä-Suomi	4	0
Lounais-Suomi	12	20
Länsi- ja Sisä-Suomi	7	4
Pohjois-Suomi	2	2
Yhteensä	35*	34

* kaksi päätöstä kirjattu 2021 lukujen ottamisen jälkeen

Laiminlyöntimaksupäätösten määrä (euroa)		
Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	32 500	46 500
Itä-Suomi	22 000	0
Lounais-Suomi	60 500	80 500
Länsi- ja Sisä-Suomi	34 000	17 500
Pohjois-Suomi	16 500	10 500
Yhteensä	173 000	155 000

Taulukko 2. Lähetettyihin työntekijöihin liittyvien laiminlyöntimaksupäätösten lukumäärä ja euromäärä aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueilla. Osa vuoden aikana tehdyistä päätöksistä menee maksuun vasta seuraavana vuonna Lähde: Työsuojelun vastuualueiden toimintojen raportointi.

4. Työntekijöiden lähettämisestä ilmoittaminen

Lähettävän yrityksen on ennen työnteon aloittamista Suomessa tehtävä ilmoitus työsuojeluviranomaiselle työntekijöiden lähettämisestä.

Ilmoitus tehdään verkkolomakkeella [Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä](#). Ilmoitus voidaan tehdä heti, kun sopimus työntekijöiden lähettämisestä on tehty, mutta viimeistään ennen kuin sopimuksen mukainen työnteko alkaa. Jos ilmoitetut tiedot muuttuvat olennaisesti, työn jatkamisen edellytyksenä on, että lähettävä yritys tekee täydennysilmoituksen välittömästi muutosten tapahtuessa.

Jos lähettävä yritys laiminlyö ilmoitusvelvollisuutensa, yritys on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksun.

4.1 Ensimmäiset ja täydennysilmoitukset

Työntekijöiden lähettämisestä Suomeen tehtiin vuonna 2022 runsaat 18 300 ilmoitusta. Ensimmäisiä ilmoituksia oli 59 prosenttia, loput 31 prosenttia oli täydennysilmoituksia.

Ilmoitusmäärä kasvoi erityisesti Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella. Tähän vaikuttivat erityisesti alueen suuret tehdashankkeet, joihin liittyviä ilmoituksia tuli paljon vuonna 2022.

Ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

- lähettävän yrityksen yksilöintitiedot, yhteystiedot, ulkomainen verotunniste ja tiedot vastuuhenkilöistä lähettävän yrityksen sijoittautumisvaltiossa
- tilaajan yksilöintitiedot ja yhteystiedot
- rakennusalan työssä rakennuttajan ja pääurakoitsijan yksilöintitiedot ja yhteystiedot
- kunkin lähetetyn työntekijän yksilöintiin tarvittavat henkilötiedot: henkilötunnus, asuinvaltion verotunniste ja rakennusalan työssä Verohallinnon antama veronumero sekä lähettämisen alkamisaika ja päättymisaika tai arvioitu päättymisaika
- lähettävän yrityksen edustajan yksilöintitiedot ja yhteystiedot Suomessa tai tieto perusteesta, jonka nojalla edustajaa ei tarvitse asettaa
- työntekopaikka tai -paikat
- toimiala, jolla lähetetty työntekijä tulee työskentelemään.

Lähettämistä koskevat ilmoitukset					
Työsuojelun vastuualue	1. ilmoitus	Täydennysilmoitus	Yhteensä	Muutos vuodesta 2021	
Etelä-Suomi	4 078	1 960	6 038	+ 24,7 %	
Itä-Suomi	436	191	627	+ 95,3 %	
Lounais-Suomi	2 508	2 248	4 756	+ 115,0 %	
Länsi- ja Sisä-Suomi	1 428	976	2 404	+ 74,8 %	
Pohjois-Suomi	2 405	2 107	4 512	+ 265,6 %	
Yhteensä	10 855	7 482	18 337	+ 83,3 %	

Taulukko 3. Lähettämistä koskevien ilmoitusten määrä aluehallintovirastojen eri vastuualueilla vuonna 2022 ja muutos verrattuna vuoteen 2021.

4.2 Lähettävän yrityksen kotimaa

Ensimmäisiä ilmoituksia tehtiin yhteensä 49:stä eri maasta. Eniten ilmoituksia vuonna 2022 tuli Virossa, Saksasta, Liettuasta, Puolasta ja Romaniasta. Vuonna 2021 viiden kärki oli Viro, Saksa, Puola, Liettua ja Tanska.

Eryteisesti Liettuasta ja Romaniasta tulevien ilmoitusten määrä kasvoi huomattavasti, kun taas Viron ja Saksan osalta ilmoitusmäärä kasvoi selvästi keskiarvoa hitaammin.

Puolan osalta ensimmäisten ilmoitusten määrän laskua selittää osin se, että puolalaiset yritykset tekivät muita enemmän täydennysilmoituksia.

Ensimmäisiä ilmoituksia tehtiin yhteensä 49:stä eri maasta.

Eniten ilmoituksia tuli Virossa, Saksasta, Liettuasta, Puolasta ja Romaniasta.

Lähettävän yrityksen kotimaa		
Maa	1. ilmoitus	Muutos vuodesta 2021
1. Viro	2 841	+ 11,8 %
2. Saksa	1 972	+ 31,4 %
3. Liettua	1 795	+ 178,7 %
4. Puola	638	-5,9 %
5. Romania	446	+ 369,5 %
6. Tanska	384	+ 70,7 %
7. Latvia	322	+ 142,1 %
8. Tsekki	289	+ 318,8 %
9. Ruotsi	288	+ 33,3 %
10. Yhdistynyt kuningaskunta	241	+ 159,1 %
11. Slovakia	224	+ 600,0 %
12. Italia	168	+ 7,0 %
13. Intia	165	+ 150,0 %
14. Itävalta	159	+ 47,2 %
15. Espanja	149	+ 91,0 %
16. Portugali	95	+ 93,9 %
17. Alankomaat	86	+ 28,4 %
18. Sveitsi	81	+ 88,4 %
19. Slovenia	80	+ 70,2 %
20. Norja	67	+ 179,2 %
Muut maat yhteensä	306	

Taulukko 4. Lähettämistä koskevien ensimmäisten ilmoitusten määrä lähettävän yrityksen maan mukaan vuonna 2022 ja muutos verrattuna vuoteen 2021. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

4.3 Ilmoitetut työskentelyn toimialat

Ensimmäisten ilmoitusten perusteella edustetuimmat Suomessa työskentelyä koskevat toimialat vuonna 2022 olivat edelleen seuraavilta teollisuuden ja rakentamisen toimialoilta: *Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus, Erikoistunut rakennustoiminta, Talonrakentaminen, Muu valmistus ja Muiden kulkuneuvojen valmistus.*

Vuonna 2021 *Maaliikenne ja putkijohtokuljetus* oli viidentenä. Toimialaa koskevien ilmoitusten väheneminen johtuu osittain tieliikenteen alihankintaa koskevan ilmoituksen siirtymisestä Euroopan komission portaaliin. 1.2.2022 voimaan tulleiden lähetettyjen lain muutosten myötä rajanveto sen osalta, milloin tieliikenteen kuljetuksesta ei tarvitse ilmoittaa, on myös aikaisempaa helpompaa.

Ilmoitetut työskentelyn toimialat		
Toimiala	1. ilmoitus	Muutos vuodesta 2021
1. Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	2 242	+ 52,2 %
2. Erikoistunut rakennustoiminta	2 062	+ 94,4 %
3. Talonrakentaminen	1 757	+ 75,2 %
4. Muu valmistus	559	+ 14,6 %
5. Muiden kulkuneuvojen valmistus	540	+ 20,0 %
6. Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	448	+ 78,1 %
7. Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	420	+ 56,7 %
8. Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	310	+ 73,2 %
9. Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	281	+ 223,0 %
10. Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	223	+ 66,4 %
11. Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	195	+ 290,0 %
12. Metallien jalostus	175	+ 307,0 %
13. Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	159	+ 74,7 %
14. Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	144	+ 11,6 %
15. Maa- ja vesirakentaminen	139	- 4,1 %
16. Muut henkilökohtaiset palvelut	105	+ 191,7 %
Loput yhteensä	1 027	

Taulukko 5. Lähettämistä koskevien ensimmäisten ilmoitusten määrä toimialan mukaan vuonna 2022 ja muutos verrattuna vuoteen 2021. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

4.4 Ilmoitukset lähettämisen keston pidentämisestä

Lähettävä yritys voi tehdä ilmoituksen lähettämisen keston pidentämisestä ja välttää näin pitkäaikaisesta eli yli vuoden kestävästä lähettämisestä aiheutuvat lisävelvoitteet enintään kuuden kuukauden ajan. Ellei lähettävä yritys tee ilmoitusta, aletaan pitkäaikaisen lähettämisen lisäehtoja soveltaa lähettämisen keston ylittäessä vuoden.

Lähettämisen keston pidentämisestä tehtiin 80 ilmoitusta kaikkiaan 51 eri yrityksen toimesta. Näistä kuitenkin vain kahdeksan ilmoituksen katsottiin olleen ilmoituksia lähettämisen keston pidentämisestä. Näistä ilmoituksista seitsemässä perusteeksi ilmoitettiin projektin myöhästymisen alkuperäisestä aikataulusta. Yhdessä perusteena oli toimeksiannon laajentuminen. Ilmoitetut perusteet vastasivat lain tarkoitusta.

Loput 72 ilmoitusta liittyivät alle 12 kuukauden lähettämisen yhteydessä tapahtuneisiin muutoksiin, eikä kysymyksessä näin ollut yli vuoden kestävä lähettäminen, johon on mahdollisuus tehdä ilmoitus lähettämisen keston pidentymisestä. Tämä herättää kysymyksen tiedottamisen tarpeesta kyseisen ilmoituksen osalta, koska tällaiset ilmoitukset pitäisi tehdä varsinaisella työntekijöiden lähettämistä koskevalla ilmoituslomakkeella. Ilmoitus lähettämisen keston pidentämisestä ei sisällä kaikkia niitä tietoja, jotka on annettava täydennysilmoituksen yhteydessä.

4.5 Ilmoitetut työntekijämäärät vastuualueittain

Ensimmäisten ilmoitusten perusteella Suomeen lähetettyjen työntekijöiden määrä vuonna 2022 oli 30 410. Eniten lähetettyjä työntekijöitä työskenteli Etelä-Suomen ja Lounais-Suomen aluehallintovirastojen alueella, mutta määrä kasvoi eniten Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella vuonna 2022.

Lähetetyn työntekijän yksilöintitiedot on pitänyt ilmoittaa 1.10.2021 alkaen. Tätä ennen ilmoituksissa annettiin tieto vain työntekijöiden arvioidusta lukumäärästä viiden henkilön tarkkuudella, eikä yksittäisiä työntekijöitä ollut tarpeen ilmoittaa, ellei lähetettyjen työntekijöiden lukumäärä muutu yli viidellä.

Sekä ilmoitusten että lähetettyjen työntekijöiden määrä on kasvanut, mutta lähetettyjen työntekijöiden määrän kasvu on hitaampaa kuin ilmoitusmäärän kasvu. Syynä on ainakin osaltaan se, että ilmoituksia joudutaan tekemään aikaisempaa useammin yksittäisistä työntekijöistä.

Lähetettyjen työntekijöiden määrä

Työsuojelun vastuualue	Työntekijämäärä	Muutos vuodesta 2021
Etelä-Suomi	10 695	-18,4 %
Itä-Suomi	1 027	+ 15,1 %
Lounais-Suomi	8 373	+ 71,0 %
Länsi- ja Sisä-Suomi	4 019	+ 20,3 %
Pohjois-Suomi	6 296	+ 110,3 %
Yhteensä	30 410	+ 20,6 %

Taulukko 6. Lähetettyjen työntekijöiden määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuonna 2022 ja muutos verrattuna vuoteen 2021. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

4.6 Ilmoitetut työntekijämäärät maakunnittain

Ilmoitettujen työntekijöiden tietojen perusteella eniten lähetettyjä työntekijöitä työskenteli Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Lapissa, Satakunnassa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella työntekijämäärä laski kaikissa muissa maakunnissa, paitsi Etelä-Karjalassa, missä työntekijämäärä kasvoi hieman valtakunnallista keskiarvoa enemmän.

Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella vain Pohjois-Karjalassa tapahtui pientä laskua, kun Etelä- ja Pohjois-Savossa oli merkittävää kasvua työntekijämäärissä.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella huomattava työntekijämäärän kasvu näkyi Varsinais-Suomen alueella. Merkittävää nousua havaittiin myös Satakunnassa ja pientä kasvua Ahvenanmaalla.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella merkittävä kasvu työntekijämäärissä näkyi Pohjanmaan alueella. Muisakin maakunnissa Pirkanmaata lukuun ottamatta näkyi työntekijämäärän kasvu.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella nähtiin hyvin merkittävä työntekijämäärän kasvu, minkä selittävät pitkälti alueen isot tehdashankkeet.

Lapissa tapahtuneen kasvun myötä alueen osuus lähetetyistä työntekijöistä nousi merkittäväksi. Myös Pohjois-Pohjanmaalla kasvu oli keskiarvoa nopeampaa. Kainuun osuus lähetetyistä työntekijöistä oli selvästi pienempi ja vuoden 2022 aikana työntekijämäärä laski selvästi vuoteen 2021 verrattuna.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue		
Maakunta	Työntekijöitä	Muutos (%)
Etelä-Karjala	478	-18,4 %
Kanta-Häme	444	+15,1 %
Kymenlaakso	647	+71,0 %
Päijät-Häme	427	+20,3 %
Uusimaa	8 699	+110,3 %

Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue		
Maakunta	Työntekijöitä	Muutos (%)
Etelä-Savo	194	+37,6 %
Pohjois-Karjala	275	-3,8 %
Pohjois-Savo	558	+20,0 %

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue		
Maakunta	Työntekijöitä	Muutos (%)
Ahvenanmaa	63	+6,8 %
Satakunta	2 662	+28,3 %
Varsinais-Suomi	5 648	+104,5 %

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue		
Maakunta	Työntekijöitä	Muutos (%)
Etelä-Pohjanmaa	639	+5,3 %
Keski-Pohjanmaa	580	+46,5 %
Keski-Suomi	624	+15,6 %
Pirkanmaa	1 279	-7,6 %
Pohjanmaa	897	+116,1 %

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue		
Maakunta	Työntekijöitä	Muutos (%)
Kainuu	170	-29,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 124	+33,0 %
Lappi	4 002	+246,2 %

5. Yhteysviranomainen

Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue toimii lähetettyjen työntekijöiden yhteysviranomaisena Suomessa. Se antaa lähettämistilanteita koskevaa yleisluonteista neuvontaa Suomessa sovellettavasta lainsäädännöstä ja ohjaa ottamaan yhteyttä oikeaan viranomaiseen.

Neuvontaa annetaan työntekijöitä Suomeen lähettäville yrityksille, vastaanottaville yrityksille Suomessa sekä lähetetyille työntekijöille työntekijöiden lähettämiseen liittyen.

Neuvontaa voi kysyä sähköpostitse osoitteesta postedworkersfin@avi.fi.

Vuonna 2022 asiakkaille vastattiin 481 kertaa. Vastausten määrä kasvoi 11,9 prosenttia (51 vastausta) vuoteen 2021 verrattuna. Vastuualueiden antaman neuvonnan lisäksi myös yhteysviranomaisen antama neuvonta oli edelleen selkeässä kasvussa.

EU:n tieliikenteen liikkuvuuspaketti toi uusia velvollisuuksia lähetettyjen lakiin. Tämä lisäsi kuljetusalan lähettämiseen liittyviä kysymyksiä.

Useimmat yhteydenotot liittyivät lain soveltamisalaan, ilmoitusvelvollisuuteen ja lähettävän yrityksen velvollisuuksiin. Myös kolmansien maiden kansalaisten oikeus työskennellä lähetettynä työntekijänä Suomessa nousi kysymyksissä usein esille. EU:n tieliikenteen liikkuvuuspaketti toi uusia velvollisuuksia lähetettyjen lakiin, mikä lisäsi kuljetusalan lähettämiseen liittyviä kysymyksiä.

Liite: Valvontatietoa alueittain

Taulukko A. Tarkastusten määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	0	0
Itä-Suomi	0	0
Lounais-Suomi	38	11
Länsi- ja Sisä-Suomi	2	3
Pohjois-Suomi	0	6
Yhteensä	40	20

Taulukko B. Toimintaohjeiden määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	0	0
Itä-Suomi	0	0
Lounais-Suomi	44	25
Länsi- ja Sisä-Suomi	0	2
Pohjois-Suomi	0	0
Yhteensä	44	27

Taulukko C. Kehotusten määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten suppeassa valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	0	0
Itä-Suomi	0	0
Lounais-Suomi	6	0
Länsi- ja Sisä-Suomi	0	0
Pohjois-Suomi	0	0
Yhteensä	6	0

Taulukko D. Tarkastusten määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuonna 2022 lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2022
Etelä-Suomi	2
Itä-Suomi	2
Lounais-Suomi	3
Länsi- ja Sisä-Suomi	0
Pohjois-Suomi	0
Yhteensä	7

Taulukko E. Toimintaohjeiden määrä aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuonna 2022 lähettävien yritysten ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2022
Etelä-Suomi	4
Itä-Suomi	2
Lounais-Suomi	3
Länsi- ja Sisä-Suomi	0
Pohjois-Suomi	0
Yhteensä	9

Taulukko F. Tarkastusten jakautuminen aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	77	114
Itä-Suomi	4	4
Lounais-Suomi	18	40
Länsi- ja Sisä-Suomi	14	13
Pohjois-Suomi	0	9
Yhteensä	113	180

Taulukko G. Toimintaohjeiden jakautuminen aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilla vuosina 2021 ja 2022 lähettävien yritysten tilaajien valvonnassa. Lähde: Valvontatietojärjestelmä Vera.

Työsuojelun vastuualue	2021	2022
Etelä-Suomi	47	100
Itä-Suomi	5	3
Lounais-Suomi	15	36
Länsi- ja Sisä-Suomi	11	12
Pohjois-Suomi	0	5
Yhteensä	78	156

Työsuojelu.fi
Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu